

ŠARLIJE · ŽIRO

BLUBERI

5

◀ STARI KONTINENT ▶

Dragi čitaоче,

Ovaj, peti tom kompletnog izdanja *Bluberija*, koji je predviđen da ide u devet albuma, prikazuje stranice serijala onako kako su bile objavljene u *Pilotu* od 10. septembra 1970. do 9. novembra 1972. Skenirali smo originalni kolor iz albuma, onako kako ga je odobrio i doterao Žan Žiro.

Želimo vam prijatno čitanje jednog od najlegendarnijih dela devete umetnosti.

Izdavač *Dargo* posebno želi da izrazi veliku zahvalnost Izabel Žiro i Filipu Šarlijeu za njihovu saradnju i bezrezervnu podršku.

BISER ČIVAVE objavljan je u nedeljniku *Pilot* od broja 566 od 10. septembra 1970. do broja 588 od 11. februara 1971. Prvo albumsko izdanje objavljeno je 1973. u izdanju *Dargoa*.

ČOVEK KOJI JE VREDEO 500.000 DOLARA objavljan je u nedeljniku *Pilot* od broja 605 od 10. juna 1971. do broja 627 od 11. novembra 1971. Prvo albumsko izdanje objavljeno je 1973. u izdanju *Dargoa*.

BALADA O KOVČEGU objavljavana je u nedeljniku *Pilot* od broja 647 od 30. marta 1972. do broja 679 od 9. novembra 1972. Prvo albumsko izdanje objavljeno je 1974. u izdanju *Dargoa*.

Šarlije i Žiro 1974. godine usred posla u crtačevom ateljeu, za potrebe televizijske reportaže.

BLUBERI NA RASKRŠĆU PUTEVA

Nakon zapanjujućeg diptiha *Rudnika izgubljenog Nemca* i *Utvare sa zlatnim mecima* Žan-Mišel Šarlije predlaže Žanu Žirou sinopsis priče o konfederacijskom blagu. Nakon početnog odbijanja (dve priče uzastopno o blagu stvarno su previše) crtač ipak prihvata i dva saborca upuštaju se u ono što će postati narativni i grafički vrhunac stripskog serijala... Vrhunac koji će za jednog Bluberija biti pre nalik na silazak u pakao...

Već nekoliko albuma zaredom mu se približavamo, tom paklu. U epizodi *Suludi general*, kad pomenuti upućuje Bluberiju ono čuveno: „Idite u pakao“, ovaj će mu odgovoriti: „Već smo u njemu, ser.“ I epizode *Rudnik izgubljenog Nemca* i *Utvare sa zlatnim mecima*, sa svojim pohlepnim starcima i beskrajnim pustinjskim prostranstvom, već su nam dale više nego jasan nagoveštaj. Sa ovim naslovima se mogla naslutiti promena pravca u tematici i samom tretmanu serijala, koji sve više zadire u svet odraslih, gubeći onaj adolescent-ski duh početka. Naravno, Bluberi još od *Fort Navaha* predstavlja taj tip neprilagođenog i nedisciplinovanog vojnika sklonog kavzi. On odudara

od civilizovanog junaka vesterna, njemu tako stranog. I njegova strana lošeg momka sve više dolazi do izražaja iz epizode u epizodu, koje s vremenom postaju sve mračnije i realističnije, posebno od ciklusa *Gvozdene konje*. Ali *Biser Čivave*, *Čovek koji je vredeo 500.000 dolara* i *Balada o kovčegu* raspršice to malo vojničkih vrlina i vere u čovečanstvo koje su još ostale u našem valjanom poručniku. Ili je možda bolje reći bivšem poručniku, jer je od 12. table *Bisera Čivave* (str. 54) Bluberi nečasno izbačen (da upotrebimo taj „šarlijeovski“ izraz) iz vojske. On postaje neka vrsta infiltriranog elementa, tajnog najamnika koji, rađeci za račun svoje vlade, kreće u lov na konfederacijsko blago. Njegov paravan: poternica zbog ubistva koja će mu poslužiti umesto lične karte za šest albuma koji će uslediti. Time bi ubedio i najkorumpiranije meksičke *federalce*... Počinje lov, igra bespoštedne potere koja će se raširiti na 154 table *Pilota* i potrajati dve godine, ostavljajući čitaoce serijala bez daha. Od prve do poslednje table ushićeno će trpeti sva ta sramna dela Bluberija i njegovih pomagača u sve svirepijem i mračnijem vesternu.

CROSSROAD

U tom trenutku svojih karijera oba autora su, iz različitih razloga, na raskršnici puteva. Žan-Mišel oseća da je sve manje uključen u rad na *Pilotu*: časopis se sve više okreće odrasloj publici protiv volje scenariste, koji se zbog toga suprotstavlja svom starom prijatelju i jednom od glavnih urednika Reneu Gosiniju, koji je želeo da napravi francusku verziju *Meda*. „Predložio sam“, kaže nam Šarlije, „da u tom trenutku pokrenemo drugi magazin, koji bi bio namenjen starijim čitaocima, kao prirodan nastavak *Pilota*. Nažalost, *Dargo* nije imao dovoljno finansijskih sredstava da pokrene novu reviju. Stoga su se radije priklonili ideji da potpuno promene koncepciju *Pilota*.“ Uprkos Šarlijevom izvesnom fer-pleju, zbog sve zategnutijih odnosa sa izdavačem Žoržom Dargoom on sve manje učestvuje u časopisu, iako je i dalje zastupljen s glavnim serijalima, *Tangijem* i *Laverdirom* i *Bluberijem*. Pored toga, i dalje ostaje glavni književni urednik u *Dargou*, te u tom svojstvu pokreće nekoliko zbirki, poput *Najveći svih vremena* ili *Fantastična epopeja Divljeg zapada* svog prijatelja Žorža Fronvala. No oglašavaju se druge sirene, koje ga prizivaju svojim zovom: zovom televizije. Sve je počelo *Tangijem* i *Laverdirom* i fantastičnim uspehom telenovela. Malo-pomalo, strip-scenarista postaje scenarista za male ekrane. Njegova godinama nagomilavana dokumentacija dala mu je ideje za dokumentarne filmove. To će se najbolje očitati u fantastičnim *Crnim dosijeima* Žan-Mišela Šarlijea, koji su i dan-danas relevantni i u kojima se autor zabavlja prilikom prikazivanja naličja velikih događaja iz skorije ili dalje istorije. Tako će za televizijske gledaoce razotkriti tajne iza Kenedijevog ubistva, istorije proizvođača nafte ili Meksičke revolucije... Ali to će uslediti kanije, nakon 1972. godine, kada će napustiti položaj glavnog književnog urednika u *Dargou*.

MEBIJUS U ZASEDI

Što se Žana Žiroa tiče, i on ima potrebu za nekim promenama. Njegov crtački stil evoluirao, a to se da primetiti u *Pilotu*, sa svim onim ilustracijama koje se izdvajaju po sve izraženijoj tehnici šrafiranja, tako svojstvenoj Mebijusovom stilu. To ime je, inače, prvi put upotrebio za sabrane priče u *Harakiriju* šezdesetih godina prošlog veka. Istom tehnikom služio se i za ilustracije za ediciju *Opta*.

1. Žir: Malo me je sramota kad radim Bluberija. Nekako kao da sam za potrebe zabave čitalaca crtao te male priče zasnovane na istorijskim činjenicama koje su se odvijale, ne znam... u koncentracionim logorima. Sa sve Jevrejima, nacistima i svim tim...
2. Vajn Delorija: Da vam pošaljem scenario?

Gore: u nedeljniku *Pilot* broj 651 od 27. aprila 1972.
Žir se susreće s Vajnom Delorijom, čuvenim aktivistom za prava Indijanaca...

Stranica desno: učešće Žan-Mišela Šarlijea u *Pilotu* sve je ređe. Ovde imamo njegovu saradnju s majstorskim crtačem Aleksisom za šest tabli na temu „Loši stripovi“ u *Pilotovom* godišnjaku iz 1972.

Ali zasad se i dalje potpisuje kao Žir ili Žiro u različitim novinskim radovima, bez obzira na to da li radi ilustracije za članke Stanislasa (pseudonim Renea Gosinija) ili Gotliba, za aktuelnosti ili za scenarije drugih crtača, poput Mišela Oklera ili Tardija – u *Bluberiju* se, počevši od *Rudnika*, sve više upliće u priču svojim sugestijama, povratnim informacijama, ponekad čak i menja dijaloge, naravno, uvek uz saglasnost scenariste. Vizuelni uticaji serijala su, po Žirovom priznanju, najvećma crpljeni iz sfere filma. Njegovi crteži i ilustracije obiluju referencama na filmove, a vrlo često on srž scene viđene u filmu prevari u sebi i pretvori je u sebi svojstvenu sliku. Naslovna strana *Balade o kovčegu* je, na primer, nadahnutna scenom iz *Tragača* Džona Forda. Ta njegova sklonost, baš kao i konstantna potraga za promenom i evolucijom, još više ga gura ka detaljnijem crtežu. Šrafure i tačkice postaju sistematične, dajući njegovom stilu izgled gravire. Kao u špageti-vesternu, prljavština je sveprisutna u *Biseru Čivave*. Na samom početku albuma *Bluberi* je odrpan, prljav, neobrijan, gotovo da možemo osetiti taj užegli vonj višednevnog znoja koji izbija iz njega (što nam potvrđuje i komandant koji ga šalje na kupanje).

Stop lošim stripovima!

Novine namenjene mladima (a svima nam je poznato da su mladi svi od 7 do 77 godina!) podređene su strogoj kontroli Nadzorne komisije, zadužene za odvajanje DOBRIH stripova od onih LOŠIH, osuđenih na izvrgavanje ruglu. Za potrebe svojih (nadarenih) saradnika i čitalaca koji su željni da se profesionalno oprobaju u svetu stripa (siroti!) PILOT je dao sebi zadatak da objavi i objasni izvesne direktive izvučene iz preporuka komisije, zahvaljujući kojima će ubuduće svi moći da izbegnu gnev cenzure.

Neprihvatljivo je predstavljati život u kom treba osujetiti zasede, otklanjati smrtonosne opasnosti, ispravljati gnusne nepravde, boriti se protiv laži, nejednakosti, izdaje, egoizma...

OVAKO...

Život treba oslikati onakav kakav je, u njegovim vedrim bojama, pružajući optimizam i nadu, tako da se detinja duša ne bi demoralisala...

OVAKO...

Ljudski odnosi u ovim albumima postaju sve oporiji. Naracija zbog toga trpi, sa sve filmičnijim i dinamičnijim kadriranjima i Žirovim sve odvažnijim stilom, koji sve više naginje ka labavom realizmu, što je na neki način postalo zaštitni znak serijala. Premda detaljan i dokumentovan, stil ipak ostaje veoma čitljiv. Nikada do tada ljudske strasti, pohlepa, ljubomora, nasilje i beda nisu prikazani na tako ogoljen način. I čitaocu ne preostaje ništa drugo nego da se prepusti uživanju u ovoj simbiozi dvojice saučesnika – Šarlijea, feljtoniste na vrhuncu svoje umetnosti, i Žiroa, crtača u stanju blaženstva: iz nedelje u nedelju njih dvojica drže čitaoce u neizvesnosti ispredajući suludu potragu za tim hipotetičkim blagom.

I ŠARLIJE I ŽIRO STVORIŠE BISER ČIVAVE

Još jedna novina: pojava žene, i to žene od integriteta – i to kakve inteligentne žene, ali nije u tome poenta! To je treći ženski lik koji ima važnu ulogu u serijalu (prva je bila gđica Mjurijel u *Fort Navahu*, a druga je gđica Marš u epizodi *Čovek sa srebrnom zvezdom*), ali ovo je prvi lik koji stoji rame uz rame s muškarcima. Ne samo da im je u svemu ravna nego je ona ta koja bukvalno nosi pantalone. Nema tu šta, ona jeste beštija, manipulativna i svojevoljna, ali i fatalna žena za Bluberija. Dvojica autora, međutim, od nje pre svega prave snažnu ženu od integriteta čiji su psihološki porivi znatno složeniji od prostog vijanja profita. Ona s Bluberijem deli izvesnu tvrdoglavost, ali deluje kao da privlačnost, koju bivši poručnik oseća prema njoj, nije uzajamna. U epizodi *Biser Čivave* iznenadni poljubac na 43. tabli (str. 85 – prvi u trinaest albuma, ako ne računamo onaj čedni poljubac u obraz gđice Mjurijel u epizodi *Grmljavina na zapadu*) kažnjen je zvučnim i odlučnim šamarom. Čivava je lepa, ali je pre svega inteligentna i ima kandže, zna da se služi oružjem i ne okleva da zapuca...

Urednik

1. „Jedini put kad se nisam slagao s početnom idejom priče i kad sam je menjao jeste onaj u slučaju epizode *Biser Čivave*. Tek što smo završili potragu za blagom u epizodi o Prozitu Lukneru, krenuli smo u potragu za drugim: nekako sam mislio da bi bilo bolje da umesto toga imamo lik koji ga već poseduje i da sad drugi nastoje da mu ga maznu.“

Izvedeno iz knjige Dr Mebijus i g. Žir, intervjui Nime Sadula sa Žanom Žiroom u izdanju Kastermana.

Poslednje Bluberijevo lice.
Ilustracija koja je poslužila kao promotivni plakat za izlazak albuma *Balada o kovčegu* 1974. godine.

montrez les dents!

Ultra Brite
vous met le succès
à la bouche

ultra brite
LE DENTIFRICE AU GOUT SAUVAGE

Ultra-Brite c'est le nouveau dentifrice au goût un peu fou, ultra-rafraîchissant : le goût surprenant de la blancheur!
Montrez vos dents à l'aise que Ultra-Brite donne à vos dents une blancheur insolente et à votre bouche une nouvelle force de séduction.
Ultra-Brite le dentifrice qui vous fait oublier tous les autres dentifrices.

le nouveau dentifrice au goût sauvage

Za naslovnu stranu Bisera Čivave Žan Žiro se poslužilo reklamom za čuvenu pastu za zube...

dargaud presente
UN NOUVEAU BLUEBERRY

**L' HOMME
QUI VALAIT
500 000 \$**

DARGAUD **EDITEUR**

EN VENTE ICI

Reklamni plakat za epizodu
Čovek koji je vredeo 500.000 dolara.

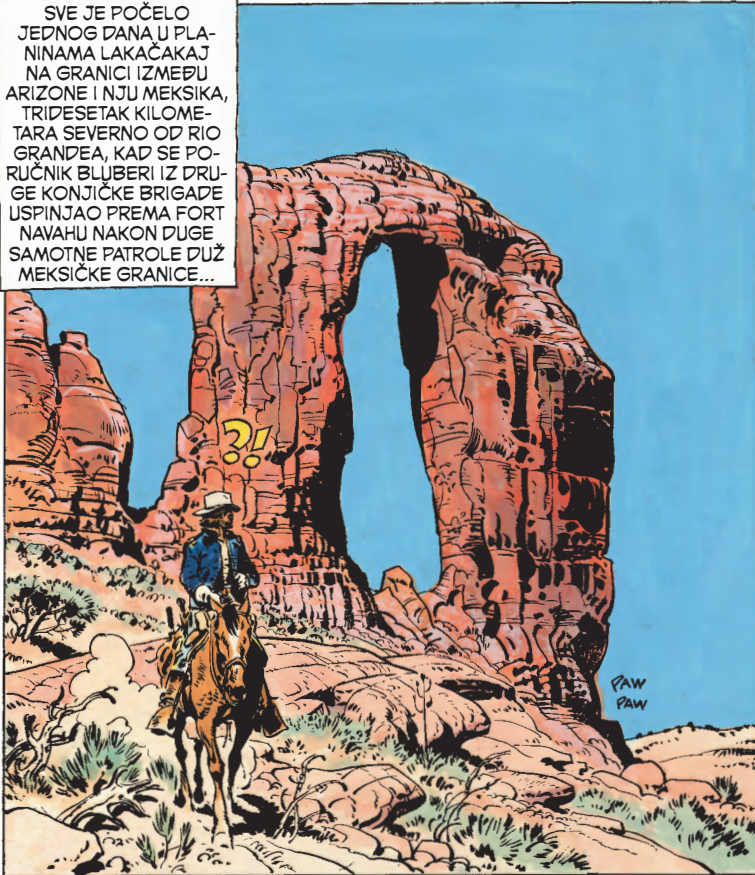

BISER ČIVAVE

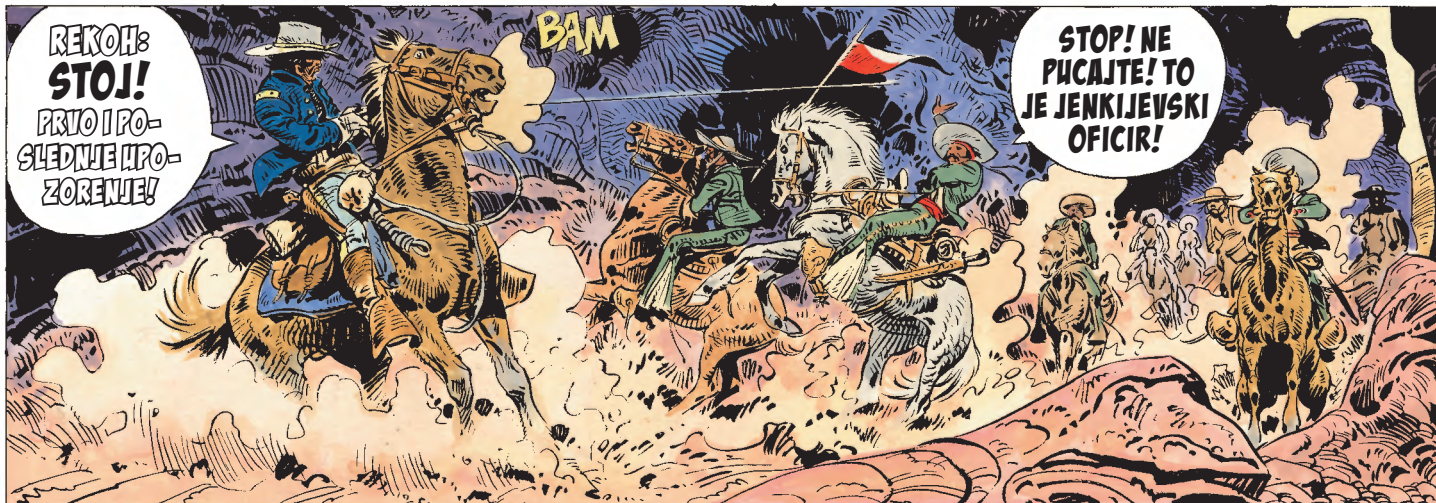

SVE JE POČELO
JEDNOG DANA U PLA-
NINAMA LAKAČAKAJ
NA GRANICI IZMEĐU
ARIZONE I NJU MEKSIKA,
TRIDESETAK KILOME-
TARA SEVERNO OD RIO
GRANDEA, KAD SE PO-
RUČNIK BLUBERI IZ DRU-
GE KONJIČKE BRIGADE
USPINJAO PREMA FORT
NAVAHU NAKON DUGE
SAMOTNE PATROLE DUŽ
MEKSIČKE GRANICE...

* UBIJTE KONJA!

NI PO JEDNOM UGOVORU NIJE VAM DOZVOLJENO DA ZALAZITE NA AMERIČKU GRANICU, GENERALE! NO TO JE VEROVATNO BILA GREŠKA I VI ĆETE SE SA SVOJIM LJUDIMA VRATITI, ZAR NE?

AJE, KARAMBA! USUDIO SI SE DA PUCAŠ U MENE, GRINGO! TREBALO BI DA TE UBIJEM KAO PSETO!

C-C-C... TO BI VAM SAMO OTEŽALO POLOŽAJ, GENERALE. TO BI BIO DIPLOMATSKI INCIDENT IZMEĐU NAŠE DVE ZEMLJE... LOŠE, ZAR NE? MMMH... DA NE GOVORIM DA BISTE BILI MRTVI PRE NEGO ŠTO BISTE I STIGLI DA POTEGNETE PIŠTOLJ!

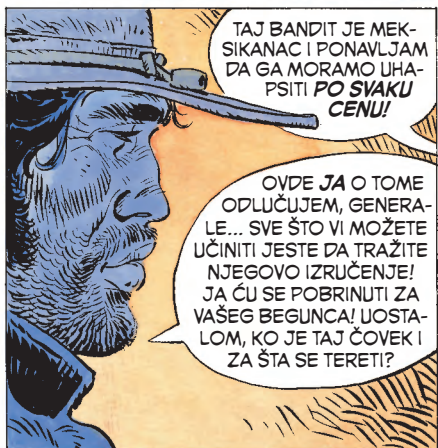

HI-HI! U PRAVU STE, SENJOR! MALO SAM SE ZANELO! AKO SMO MALO I PREŠLI GRANICU, IMALI SMO VEOMA OZBILJAN RAZLOG ZA TO!

TAJ ČOVEK JE STRAŠNO OPASAN KRIMINALAC... NEPRIJATELJ MEKSIKA! IMAM NAREDBU DA GA UHVATIM PO SVAKU CENU!

MOGUĆE! ALI NE NA TERITORIJI SJEDINJENIH DRŽAVA!

TAJ BANDIT JE MEKSIKANAC I POŃAVLJAM DA GA MORAMO UHAPSITI PO SVAKU CENU!

OVDJE JA O TOME ODLUČUJEM, GENERALE... SVE ŠTO VI MOŽETE UČINITI JESTE DA TRAZITE NJEGOVO IZRUCENJE! JA ĆU SE POBRINUTI ZA VAŠEG BEGUNCA! UOSTALOM, KO JE Taj ČOVEK I ZA ŠTA SE TERETI?

DRŽAVNA TAJNA! NIŠTA VIŠE NE SMEM REĆI, GRINGO!

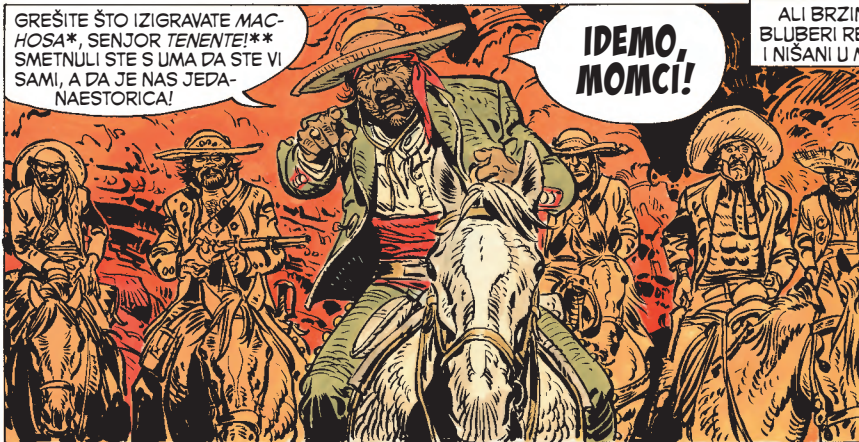
U TOM SLUČAJU, ŽAO MI JE, SENJOR! DRŽAVNA TAJNA SE JOŠ UVEK NE KAŽNJAVA PO AMERIČKOM ZAKONU!

HMMM... RASPISANA JE VELIKA NAGRADA! DAĆU VAM JE AKO NAM DOPUSTITE DA UHVATIMO TU HULJU! TO JE POSAO OD NEKOLIKO MINUTA... KONJ MU JE VEĆ NA IZMAKU! DAKLE?

TREBA VAM MALO VIŠE DA BISTE MENE POTKUPILI, GENERALE! DAJEM VAM TRIDESET SEKUNDI DA NESTANETE SA SVOJIM LJUDIMA...

GREŠITE ŠTO IZIGRAVATE MAC-HOSA*, SENJOR TENENTE!** SMETNULI STE S UMA DA STE VI SAMI, A DA JE NAS JEDANAESTORICA!

IDEMO, MOMCI!

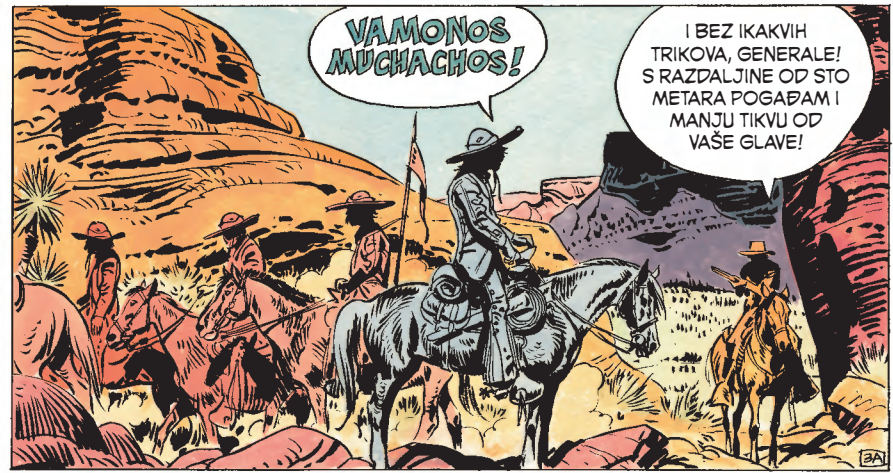
ALI BRZINOM MAČKE, BLUBERI REPETIRA PUŠKU I NIŠANI U MEKSIKANCA...

JOŠ SAMO PETNAEST SEKUNDI, GENERALE!

MALDITO! HOĆEŠ LI PRESTATI DA ME ZOVEŠ GENERALOM?! JA SAM KOMANDANT VIGO! UPAMTI DOBRO TO IME, GRINGO! SREŠĆEMO SE MI JOŠ I ZAŽALIĆEŠ ZBOG OVOGA ŠTO SI DANAS URADIO!

VAMONOS MUCHACHOS!

I BEZ IKAKVIH TRIKOVA, GENERALE! S RAZDALJINE OD STO METARA POGABAM I MANJU TIKVU OD VAŠE GLAVE!

HE-HE... IZGLEDA SAM SKLOPIO JOŠ JEDNO PRIJATELJSTVO... OKEJ... A SAD KAD JE SENJOR VIGO DOVOLJNO DALEKO DA MI PREDSTAVLJA BRIGU, DA VIDIMO GDE JE TAJ NJEGOV KLIJENT...

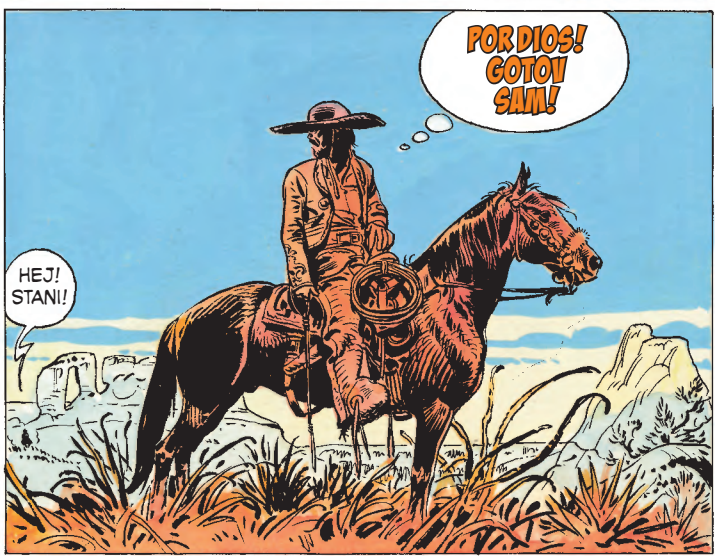

HAJDEMO, PIGI! IDEMO ZA NJEGOVIM TRAGOM... JEDVA ČEKAM DA VIDIM KAKO IZGLEDA TA „DRŽAVNA TAJNA“!

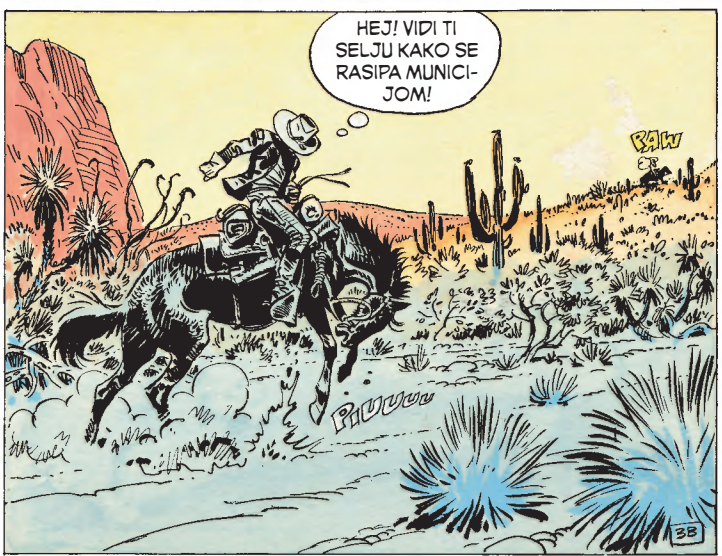
I POSLE NEKOLIKO KILOMETARA GALOPA, U SMIRAJ DANA...

ENO GA! MORACE DA MI OBJASNI ŠTO JE TAKO VREDAN U OČIMA SVOJIH SU-NARODNIKA!

POR DIOS! GOTOV SAM!

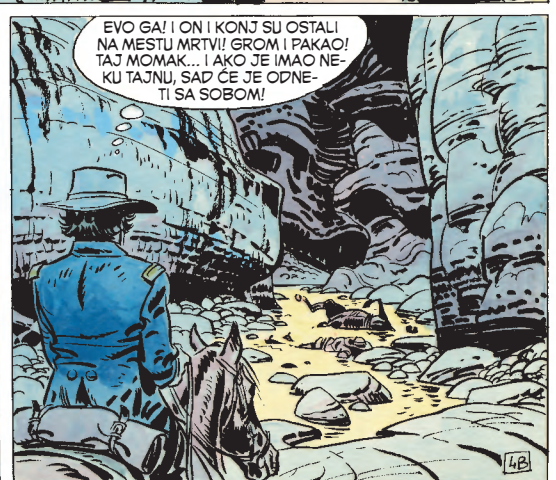
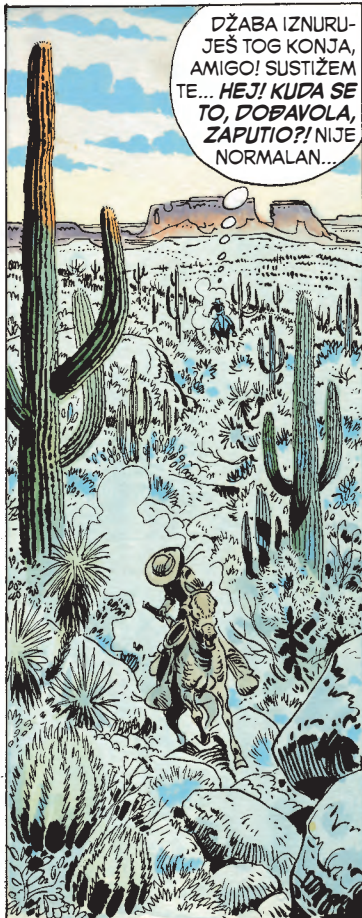
HEJ! STANI!

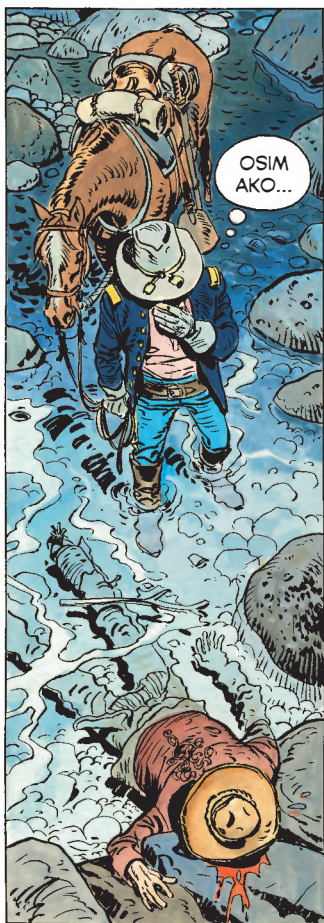
HEJ! VIDI TI SELJU KAKO SE RASIPA MUNICIJOM!

* HVALISAVAC ** PORUČNIK

OSIM AKO...

GLE... IMA NEKI ZA-VEŽLJAJ ISPOD KO-SULJE... HEJ?!

MOŽDA ČU I SAZNATI ZAŠTO GA JE ONAJ VIGO JURIO!

OPA BATO! NI MANJE NI VIŠE!

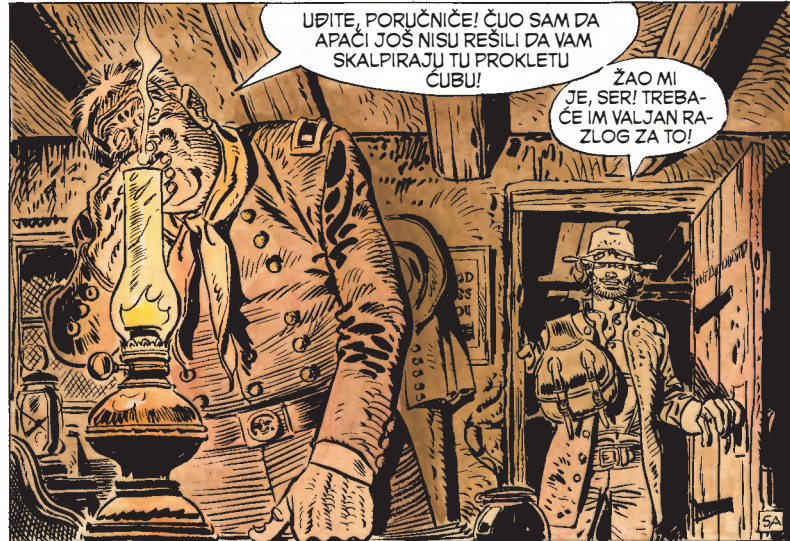
Hitno i vrlo poverljivo
Gospodinu
predsedniku Sjedinjenih
Američkih Država

ČETRDESET OSAM SATI KASNIJE, PRED VRATIMA FORT NAVAHA, DOK TVRĐAVA TONE U MRAK...

STOJI KO IDE?

HEJ, KARDIFE, STARA PIJANICE, OTVARAJ TA VRAŽJA VRATA! JA SAM, MAJK!

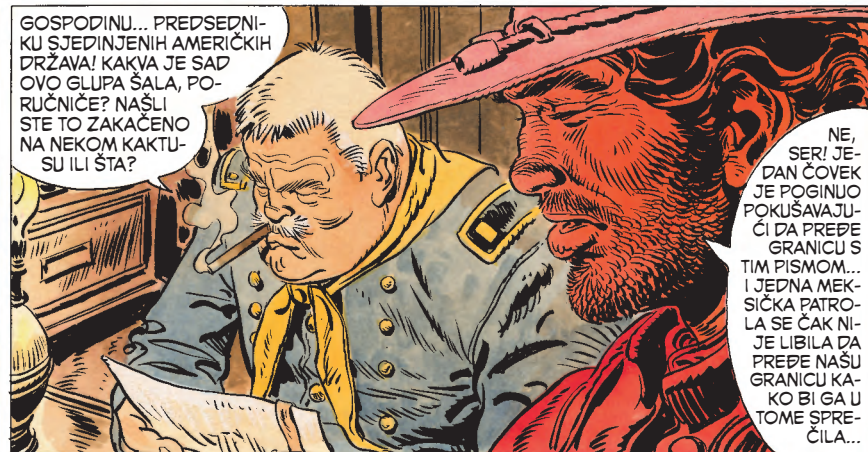
UŽITE, PORUČNIČE! ČUO SAM DA APAČI JOŠ NISU REŠILI DA VAM SKALPIRAJU TU PROKLETU ČUBU!

ŽAO MI JE, SER! TREBAĆE IM VALJAN RAZLOG ZA TO!

GROM I PAKAO! OTKAD TO VOJNIK DOLAZI NA RAPORT TAKO ŠTROKAV? VI SMRDITE, PORUČNIČE!

NARAVNO, SER! ALI MISLIO SAM DA BI VAM OVO MOGLA POMOĆI DA IZDRŽITE SMRAD!

GOSPODINU... PREDSEDNIKU SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA! KAKVA JE SAD OVO GLUPA ŠALA, PORUČNIČE? NAŠLI STE TO ZAKAČENO NA NEKOM KAKTUSU ILI ŠTA?

NE, SER! JEDAN ČOVEK JE POGINUO POKUŠAVAJUĆI DA PREPE GRANICU S TIM PISMOM... I JEDNA MEKSIČKA PATROLA SE ČAK NIJE LIBILA DA PREPE NAŠU GRANICU KAKO BI GA U TOME SPREČILA...

BLUBERI SVOM NADREĐENOM IZLAŽE ČUDNU PUSTOLOVINU...

ČUDNA MI JE TA PRIČA, PORUČNIČE. NAPISACETE MI SVE TO U IZVEŠTAJU KOJI ČU VAM POTPISATI... I ONDA ĆETE GA ODNETI U PIMU... KOČIJA POLAZI ZA DVA DANA!

AJ-AJ, SER!

I TAKO VAM BOGA, BLUBERI... ISKORISTITE VREME DA SE JEDNOM U GODINI OKUPATE!

OKEJ, SER... KAD VEĆ TAKO LJUBAZNO NAVALJUJETE!

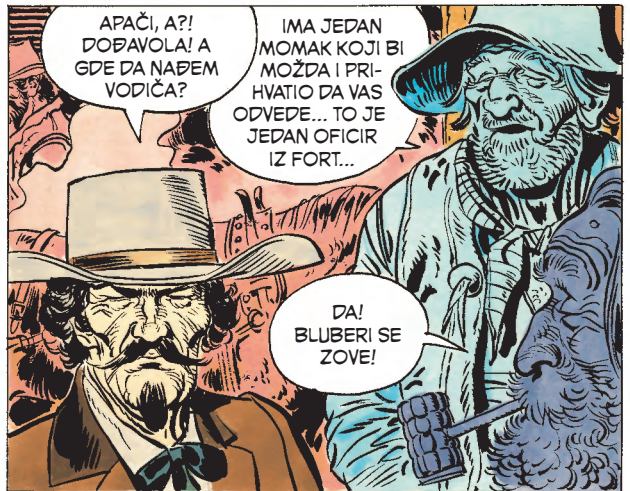
PROŠLO JE PETNAEST DANA... I TOG JUTRA U PIMI JEDAN ČOVEK SA ISTOKA SILAZI SA „OVERLEND“ POŠTANSKE KOČIJE I POSTAVLJA PITANJA...

HEJ, PRIJATELJU! KAKO SE ODAVDE STIŽE DO FORT NAVAHA?

JEDINO NA KONJU, GOS'N... TO JE NA POLA DANA JAHANJA...

AKO NE POZNAJETE KRAJ, BOLJE DA NE IDETE SAMI! MOGLI BISTE SE IZGUBITI U PUSTINJI! A DA NE GOVORIM DA JE TAJ KRAJ PRILIČNO NESIGURAN...

APAČI, A?! DOĐAVOLA! A GDE DA NAĀEM VODIČA?

IMA JEDAN MOMAK KOJI BI MOŽDA I PRIHVATIO DA VAS ODVEDE... TO JE JEDAN OFICIR IZ FORT...

DA! BLUBERI SE ZOVE!

BAŠ JE BIO NA ODSUSTVU...

!?! KAKO STE REKLI DA MU JE IME? **BLUBERI!?** KAKVA PROKLETA PODUDARNOST, PA UPRAVO NJEGA I TRAŽIM! A GDE BIH MOGAO DA GA NAĀEM?

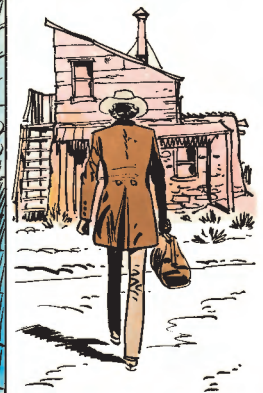
VALA, U OVO DOBA JA BI' NAJPRE REKAO DA JE KOD ŠERIFA ROBARDSA, TAMO!

HVALA, PRIJATELJU! PRETPOSTAVLJAM DA REŠAVA NEKI PROBLEM...

!?

HI-HI-HI! JAŠTA NEGO! BAŠ TO RADI, REŠAVA PROBLEM... HI-HI-HI!!!

POZDRAV, ŠERIFE! REKLI SU MI DA BI PORUČNIK BLUBERI MOGAO DA MI POMOĆNE DA STIGNEM U FORT NAVAHU!

HEJ! BAŠ BIH VOLEO TO DA VIDIM!

ZAŠTO? GDE JE ON?

!?

TAMO U ONOM KAVEZU IZA VAS! A NEĆE SKORO IZ NJEGA!

PO-PORUČNIČE BLUBERI?!
JESTE LI... TO STE VI ?!

BOJIM SE DA JESAM, PRIJATELJU... MORATE SE NEKAKO NAVIĆI NA TU IDEJU, KAO JA...

ŠTA, KOG VRAGA, RADITE TAMO, PORUČNIČE?! A?!

PA, SAD, KAD VEĆ PITATE, ČEKAM NEKU MILOSTIVU DUŠU DA NAİBE I PRIHVATI DA PLATI 50 DOLARA KAUCIJE, KOLIKO ONAJ DŽIMRIJA TRAZI DA ME PUSTI DA IZAPEM...

ALI ZA IME BOŽJE, ŠTA STE SKRIVILI?

ISPREBIJAO NJIH TROJICU I POLUPAO POLA IRČEVOG SALUNA!

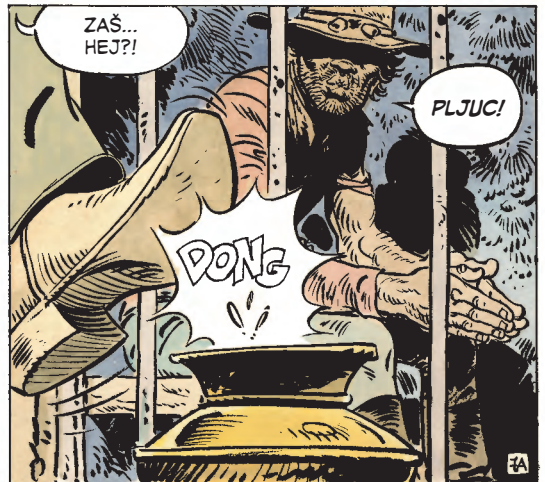
PLJUC!

DA... SAMO ŠTO ŠERIF ZABORAVLJA DA KAŽE DA TA PRLJAVA HULJA O'RORK VEĆ NEDELJAMA UGOŠĆAVA PROFESIONALNOG KOCKARA KOJI PELJEŠI MOJE LJUDE NA POKERU... A JUČE JE TA GNJIDA POKUŠALA I MENE DA OFULJI...

ODMAKNITE SE MALO, MOLIM VAS...

BOJG

ZAŠ... HEJ?!

PLJUC!

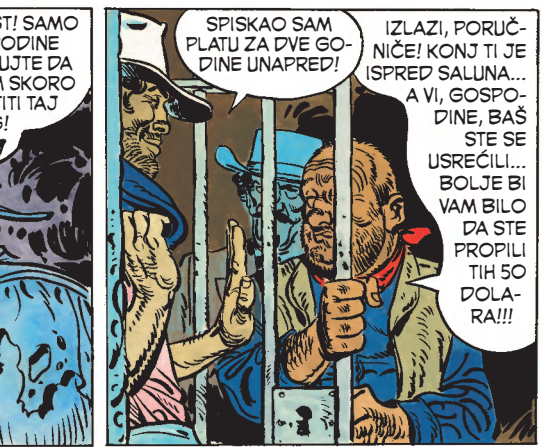

ŠERIF I JA IMAMO SAMO JEDNU PLJUVANICU ZA DVOJICU...

U REDU JE, PORUČNIČE... POTREBNI STE MI DA ME ISPRATITE DO FORT NAVAHA! ŠERIFE...
EVO VAŠIH 50 DOLARA!

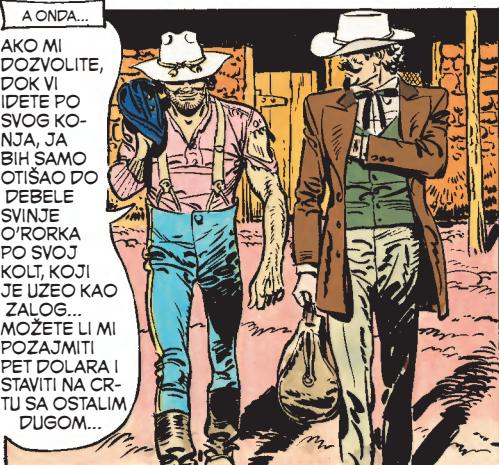

OPA! KAKVA VELIKODUŠNOST! SAMO DA VAS UPOZORIM, GOSPODINE DEDA MRAZE... NE OČEKUJTE DA ČU VAM SKORO VRATITI TAJ DUG!

SPISKAO SAM PLATU ZA DVE GODINE UNAPRED!

IZLAZI, PORUČNIČE! KONJ TI JE ISPRED SALUNA... A VI, GOSPODINE, BAŠ SE USREČILI... BOLJE BI VAM BILO DA STE PROPILI TIH 50 DOLARA!!!

A ONDA...

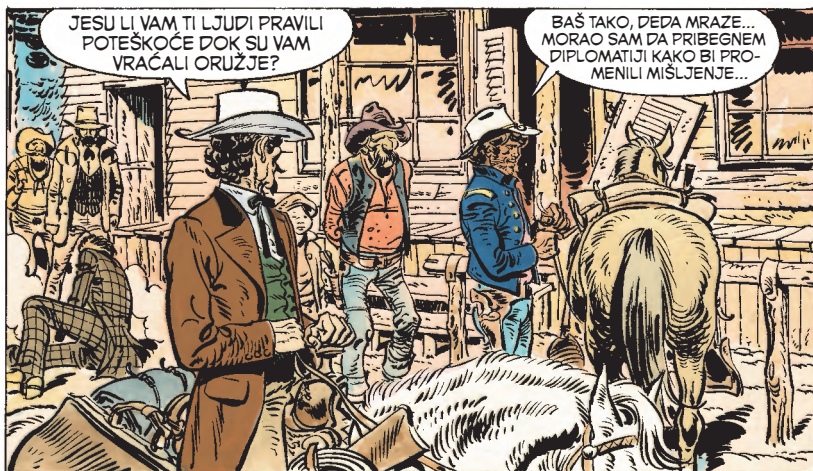
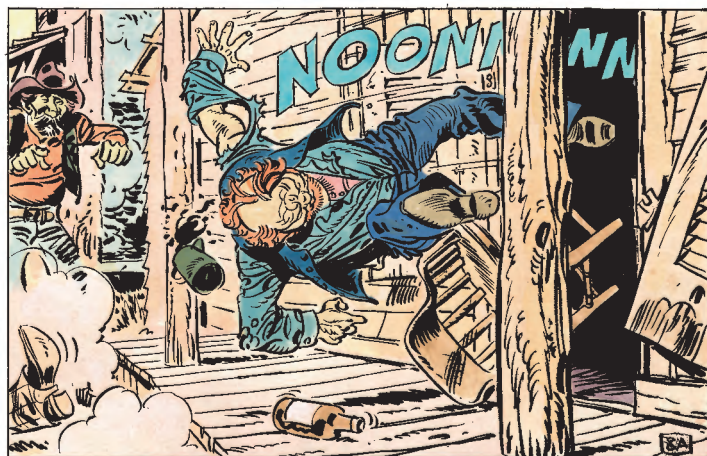
AKO MI DOZVOLITE, DOK VI IDETE PO SVOG KONJA, JA BIH SAMO OTIŠAO DO DEBELE SVINJE O'RORKA PO SVOJ KOLT, KOJI JE UZEAO KAO ZALOG... MOŽETE LI MI POZAJMITI PET DOLARA I STAVITI NA CRTU SA OSTALIM DUGOM...

?!?

VIDIMO SE USKORO, DEDA MRAZE! NEĆU DUGO... JUČE JE TAJ TVOR IMAO DRUGARE DA MU POMAŽU... ALI SADA JE SIGURNO SAM...

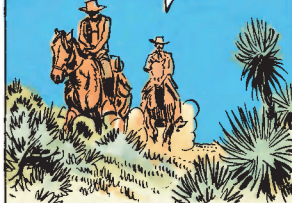

JA... OVAJ... MISLIM DA SAM IZGUBIO PRILIKU DA NA VREME ZAČEPIM SVOJU LAJAVU GUBICU...

NIŠTA NE BRINITE, PORUČNIČE! PUTUJEM INKOGNITO... **STROGO POVERLJIVO!**

I... UZ DUŽNO POŠTOVANJE, SME LI SE SAZNATI ŠTA TO JEDNU TAKO KRUPNU ZVERKU SA ISTOKA DOVODI U OVU NEDODBIJU KAO ŠTO JE FORT NAVAHO?

VI! BLUBERI! I TO PISMO KOJE STE NAŠLI U PUSTINJI...

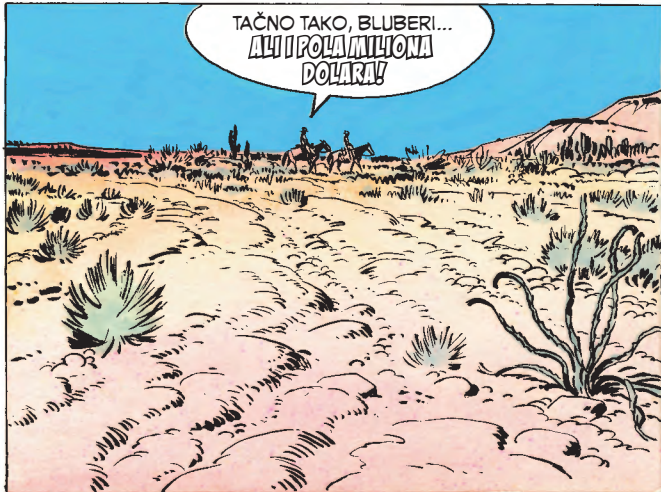

ZNATE LI VI ŠTA TO PISMO PREDSTAVLJA, PORUČNIČE?

DA, SER! GOMILU NEVOLJA ZA MENE...

TAKNO TAKO, BLUBERI... **ALI I POLA MILIONA DOLARA!**

NE SHVATAM, SER! KAKVE JA VEZE IMAM S TIM PISMOM?

DUGA JE TO PRIČA, STARI MOJ... SEŽE JOŠ U PROLEĆE '65, KAD SMO POČELI DA RAZBIJAMO KONFEDERACIJSKE JEDINICE... U ZORU 3. APRILA RIČMOND, GLAVNI GRAD JUGA, PAO JE U RUKU NAŠIH TRUPA...

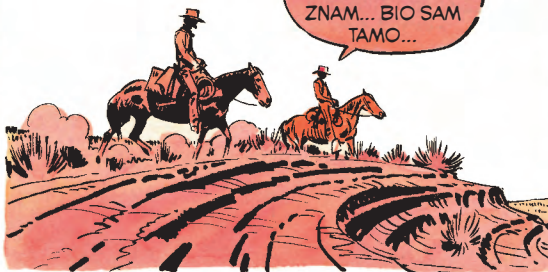
PRETHODNE NOĆI, DOK JE GRAD GOREO U POŽARU, VLADA I POBUNJENIČKE TRUPE NAPUSTILE SU TO VATRENO POPRIŠTE... MEĐU IZBEGLIMA JE BILA I JEDNA KOČIJA KOJU JE PRATILA KONJIČKA JEDINICA, JER JE U NJOJ BIO PREDSEDNİK, ONAJ STARI DŽEFERSON DEJVIS... ALI I TREZOR KONFEDERACIJE:

POLA MILIONA DOLARA...

DŽEF DEJVIS SE NADAO DA ĆE TIM NOVCEM MOĆI DALJE DA NASTAVI RAT... PREŠAO JE MISISIPI I PRIDRUŽIO SE JUŽNJAČKOJ VOJSCI, DALEKO NA ZAPADU. BILA JE TO JEDINICA KIRBIJA SMITA... KAO ŠTO ZNATE, LI* SE POČETKOM APRILA PREDAO U BLIZINI APOMATOKSA. TO JE BIO TEŽAK UDARAC ZA OSTVARENJE DEJVISOVOG SNA... ALI NI TO JOŠ NIJE KRAJ... USKORO ĆE NASTUPITI DŽONSTON I VOJSKA SEVERNE KAROLINE, A ONDA...

... TEJLOR I VOJSKA ALABAME I MISISIPIJA! ZNAM... BIO SAM TAMO...

KIRBI SMIT SE POSLEDNJI PREDAO, TAMO NEGDE KRAJEM MAJA, MISLIM... A ŠTO SE DŽEFA DEJVISA TIČE, PFFFE... NESTAO JE S KONFEDERACIJSKIM ZLATOM! NASTALA JE PANIKA! UZALUD SE PRETRAŽIVALA CELA MEKSIČKA GRANICA... NA KRAJU GA JE SASVIM SLUČAJNO UHVATILA JEDNA NAŠA PATROLA U GRINSBORU I UHAPSILA GA...

* ZAPOVEDNIK JUŽNJAČKE VOJSKE.

HMMM... TA NJEGOVA PRIČA MI SMRDI NA VELIKE NEV...

NA KRAJU KRAJEVA... SVE SE TO MOGLA PROČITATI U TADAŠNJIH NOVINAMA... SAMO ŠTO NIKO NIJE SAZNAO DA KOD DŽEFERSONA NIJE PRONAĐEN NI CENT... I DA NIKAD NISMO PRONAŠLI TIH POLA MILIONA DOLARA!

DVE GODINE SMO DRŽALI DEJVISA U ZATVORU PRE NEGO ŠTO SMO GA PROTERALI U KANADU... ALI NIKO NIKAD NIJE USPEO NI REĆ IZ NJEGA IŠČUPATI U VEZI S TIM ZLATOM...

MOŽDA NI SAM NIJE ZNAO GDE JE...

MOGUĆE... UOSTALOM, PO NAŠIM SAZNAJIMA, DŽEFERSON DEJVIS JE SAV NOVAC POVERIO SVOM VERNOM PORUČNIKU I NALOŽIO MU DA GA SAKRIJE NA SIGURNO MESTO SVE DOK NE DOĐE DAN KADA ĆE MOĆI DA GA POKUPI...

... MNOGI JUŽNJACI I DALJE NEGUJU NADU DA ĆE SE RAT JEDNOG DANA NASTAVITI! KONFEDERACIJSKO ZLATO BI ONDA POSLUŽILO ZA NOVO NAORUŽAVANJE...

DA POGODIM... PISMO KOJE SAM NAŠAO UKAZUJE NA TO GDE BI MOGLA BITI ZLATO, JE LI?

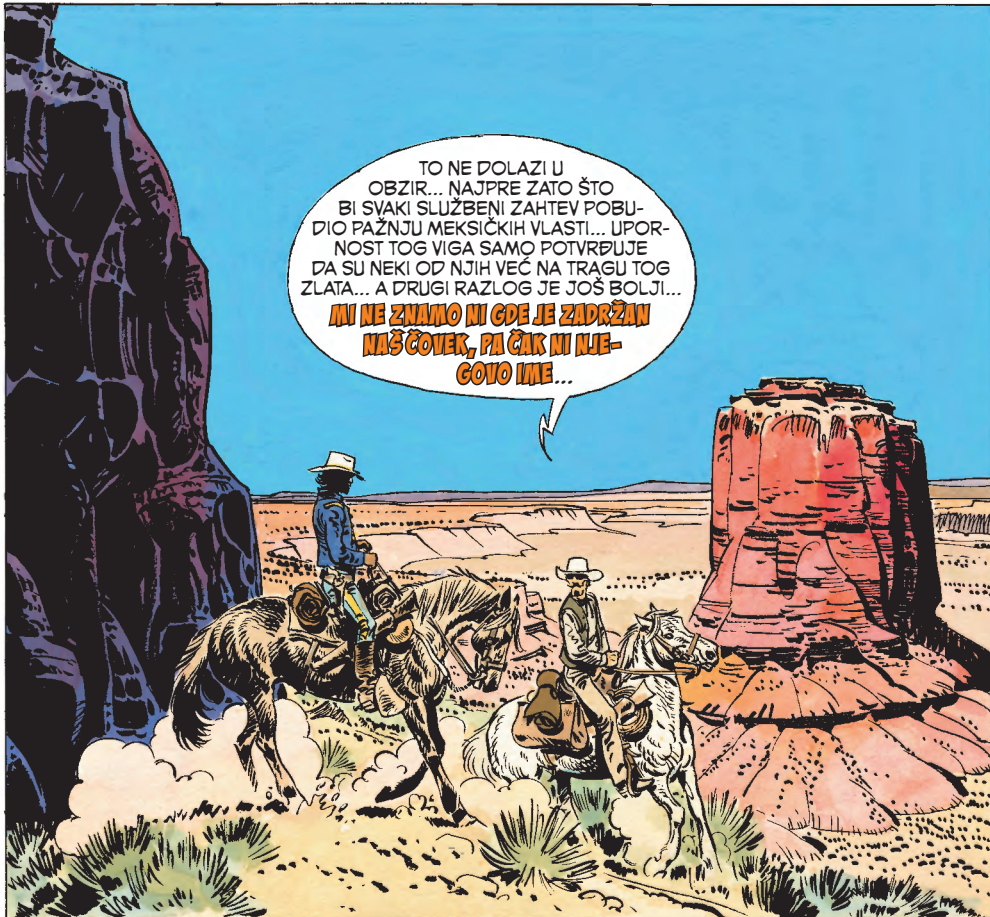
SAMO UKAZUJE NA TRAG POBUNJENOG VOJNIKA KOJI GA JE SAKRIO...

BAŠ TAJANSTVENO PISMO! PO NJEMU BI TREBALO DA JE DEJVISOV ČOVEK OD POVERENJA U ZATVORU U MEKSIKU, I TO U VELIKOJ OPAŠNOSTI DA BUDE OBEŠEN KAO VOĐA BANDE DŽEJHOKERA*!

SAMO ZATRAŽITE NJEGOVO IZRUCENJE KAO POBUNJENIKA!

* NEPOKORNI JUŽNJACKI VOJNICI KOJI SU SE ODMETNULI U BANDITE POSLE GRABANJSKOG RATA.

TO NE DOLAZI U OBZIR... NAJPRE ZATO ŠTO BI SVAKI SLUŽBENI ZAHTEV POBUDIO PAŽNJU MEKSIČKIH VLASTI... UPORNOST TOG VIGA SAMO POTVRĐUJE DA SU NEKI OD NJIH VEĆ NA TRAGU TOG ZLATA... A DRUGI RAZLOG JE JOŠ BOLJI...

MI NE ZNAMO NI GDE JE ZADRŽAN NAŠ ČOVEK, PA ČAK NI NJEGOVO IME...

DAKLE, NE MOŽEMO RADITI SLUŽBENO. UOSTALOM, VI PRIČATE ŠPANSKI, BILI STE JUŽNJAK, ZNATE DA PUCATE I... NE BI SE REKLO DA BAŠ PATITE OD SKRUPULA, ZAR NE? A DA NE SPOMINJEM ŠTO STE VEĆ UPOZNATI S CELOM PRIČOM...

ZATO SMO IZABRALI VAS DA PRONAĐETE TOG BITISEG JUŽNJACKOG OFICIRSKOG KOJI ČUVA TAJNIH KONFEDERACIJSKOG BLAGA.

!?

HEJ, SAMO TRENUTAK, SER... KOLIKO JE MENI POZNATO, NIKAD SE NISAM DOBROVOLJNO PRIJAVIO ZA TU SUGAVU MISIJU...

JESTE! A TO VAM JE I **JEDINA** PRILIKA DA ZADRŽITE SVOJE ŠIRITE I MESTO U VOJSCI, GDE INAČE UŽIVATE VRLO LOŠU REPUTACIJU ZBOG NEDISCIPLINE ZA JEDNOG UVAŽENOG OFICIRA...

SLOBODNO ODBIJTE... **I PO POURATKU U TURDAVU BIČETE NAJJOBIČNIJI CIVILI!**

I TO S TOLIKO NEVOLJA NA PLEĆIMA DA ČETE OZBILJNO ZAŽALITI ŠTO STE SE RODILI...

RAZUMEM, SER! VAŠ SAM DOBROVOLJAC...

DRAGO MI JE DA TO ČUJEM, PORUČNIČE. I PRESTANITE DA SKVIČITE KAO TVOR... ČUĆETE SE SVE DO MEXSIKA! HMMM... NARAVNO, OBAVLJAĆETE SVOJU MISIJU STROGO POVERLJIVO... U SLUČAJU DA NEŠTO KRENE PO ZLU, NE OČEKUJTE NIKAKVU POMOĆ, NIKAKVU POTPORU...

MMM... PRAVO JE UŽIVANJE RADITI POD VAŠOM KOMANDOM, SER...

HVALA, BLUBERI... GDE SMO ONO STALI? AH, DA... DAKLE, PREČI ČETE KRADOM MEXSIČKU GRANICU... SLOBODNO POTRAŽITE NEKE LJUDE DA VAM POMOGNU...

A KAKO DA PRONAĐEM TOG VAŠEG PROKLETOG POBUNJENIKA?

ZAHVALJUJUĆI AUTORU PISMA KOJI GA ZASTUPA! PREKO NJEGA NAM JE BIVŠI DEJVIŠOV POVERENIK SVE DOJAVIO... NA NAMA JE SAMO DA ORGANIZUJEMO NJEGOVO BEKSTVO, OBEZBEDIMO MU POMILOVANJE I OSTAVIMO MU TREĆINU BLAGA, A ON ČE NAM ZAUZVRAT IZRUČITI ZLATO!

A KO VAM GARANTUJE DA ČE ČOVEK ODRŽATI REČ KAD GA OSLOBODITE?

VI! VI NAM TO SVOJOM GLAVOM GARANTUJETE! NA VAMA JE I DA PRENESETE ZLATO NA AMERIČKU TERITORIJU...

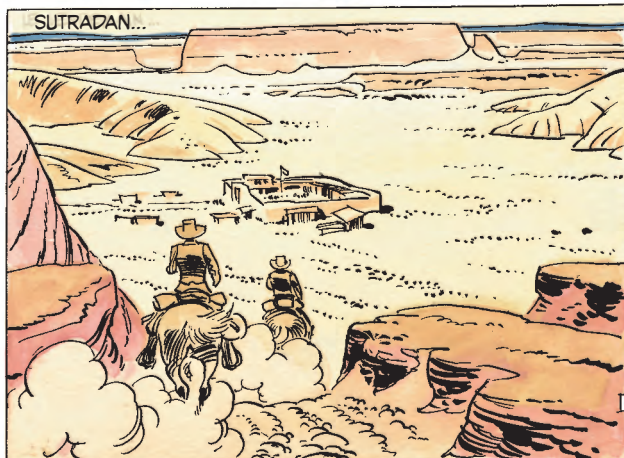
NEMA ŠTA, VI BAŠ VRAŠKI IMATE POVERENJA U MENE...

NI NAJMANJE! ALI NEMAM IZBORA... SHVATATE, MORAMO RADITI PROTIVZAKONITO, A ZA TAKVU VRSTU, PA... RECI MO DELIKATNOG ZADATAKA... VI STE SVAKAKO NAJKVALIFIKOVANIJI... ALI... ČUJTE... NEMOJTE NI POMISLJATI NEŠTO...

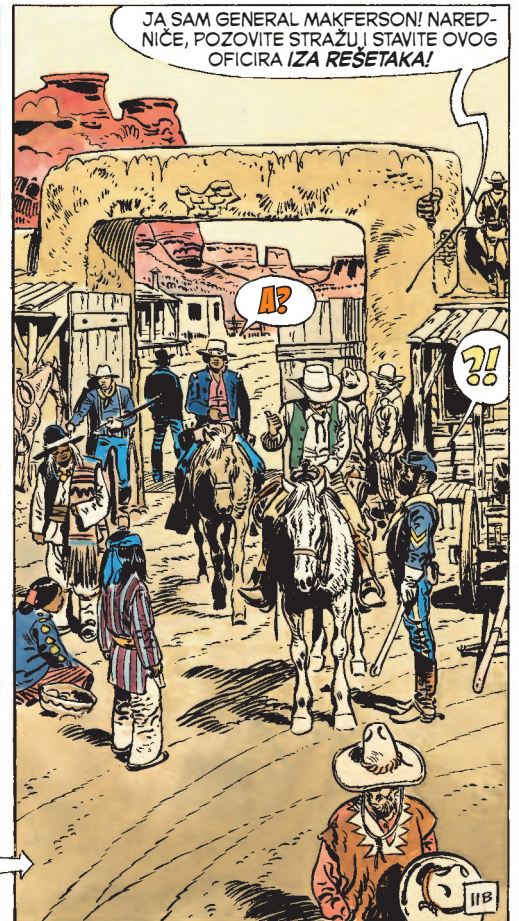

... JER ČE VAS JEDAN NAŠ AGENT STALNO NADZIRATI. NEĆE SE NIKAKO MEŠATI U VAŠ POSAO, ALI NA NAJMANJU SUMNJU NA IZDAJSTVO SKRATIĆE VAS ZA GLAVU...

VALA STE ME LEPO UPOZORILI!

SUTRADAN...

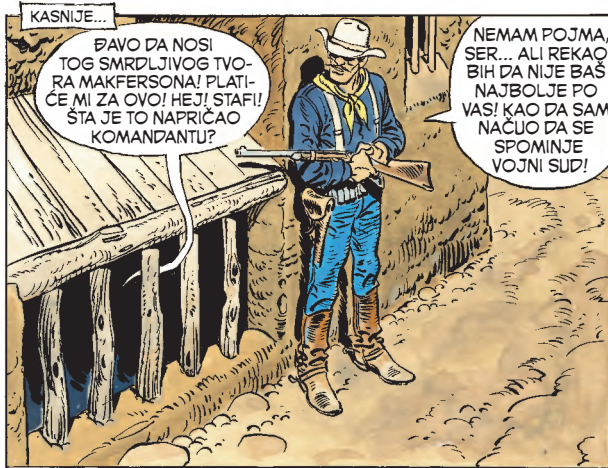

JÁ SAM GENERAL MAKFERSON! NAREĐNIČE, POZOVITE STRAŽU I STAVITE OVOG OFICIRA IZA REŠETAKA!

A?

?!?

KASNIJE...

BAVO DA NOSI TOG SMRDLJIVOG TVO- RA MAKFERSONA! PLATI- ĆE MI ZA OVO! HEJ, STAFI! ŠTA JE TO NAPRIČAO KOMANDANTU?

NEMAM POJMA, SER... ALI REKAO BIH DA NIJE BAŠ NAJBOLJE PO VAS! KAO DA SAM NAČUO DA SE SPOMINJE VOJNI SUD!

GROM I PAKAO! TAJ NAGIZDANI MAGARAC JE SKROZ ODLEPIO!

ZA TO VREME...

OVAJ... NARAVNO, SER... PONAŠANJE PORUČNIKA BLUBERIJA JE PONEKAD... PA... NEPRILIČNO I NEDOSTOJNO JEDNOG OFICIRA, ALI...

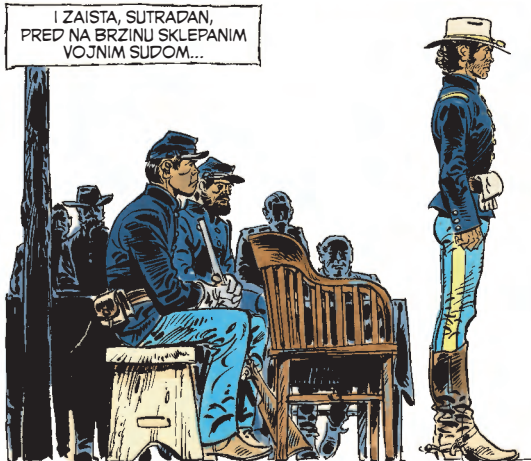

OVAJ... MORAM ISTAĆI DA JE TO VOJNIK IZUZETNIH ZASLUGA I NEVEROVATNE HRABROSTI... NEMA BOLJEG OD NJEGA DUŽ CELE GRANICE... DA NE GOVORIM ŠTO INDIJANCE ZNA BOLJE NEGO NAJISKUSNIJI IZVIĐAČ!

LJUDI GA OBOŽAVAJU, GENERALE...

PIJANICA I KOCKAR, DA! KOGA SAM MORAO DA IZVUČEM IZ ZATVORA I KOJI JE, ČIM SE DOČEPAO SLOBODE, DIVLJAČKI PREMLATIO DVOJICU GRAĐANA PIME... **NEĆETE GA SPASTI!** VAŠINGTON ME ŠALJE NA ZAPAD DA USPOSTAVIM ČVRSTU RUKU I ČELIČNU DISCIPLINU U GARNIZONU! MA KAKVE BILE BLUBERIJEVE ZASLUGE, HOĆU DA NA NJEMU PRUŽIM PRIMER!

I ZAISTA, SUTRAPAN, PRED NA BRZINU SKLEPANIM VOJNIM SUDOM...

?!

... NAKON ŠTO SMO IZVEČALI... OVAJ... SUD PROCENJUJE DA VAŠE NEPRESTANO POMANJKANJE DISCIPLINE I DOSTOJANSTVA ČINA KOJI NOSITE NEMA NIKAKVO OPRAVDANJE I PRELAZI SVE GRANICE, TAKO DA VAS NADALJE LIŠAVAMO PORUČNIČKOG ČINA, TE VAS... OVAJ... IZBACUJEMO IZ VOJSKE SJEDINJENIH DRŽAVA!

I BUDITE SREĆNI ŠTO STE SE TAKO JEFTINO IZVUKLI, BLUBERI...

DAKLE, SAMO STE ME NAMAGARČILI ONOM PRIČOM, HULJO POKVARENENA...

DOSTA! NI REČ VIŠE DA NISAM ČHO, BLUBERI! ČUJETE LI ME? **UMUKNITE!**

OKEJ! OKEJ! MATORI PROKLETNIČE! I TAKO VIŠE NIJE BITNO...

IMATE SAT VREMENA DA SPAKUJETE SVOJE STVARI I NAPUSTITE TVRĐAVU, BLUBERI...

I HOĆU DA ODLUKA SUDA BUDE IZLOŽENA NA SVIM TVRĐAVAMA I U SVIM OKOLNIM MESTIMA...

SAT VREMENA KASNIJE...

AH, VRAG GA ODNEO, PRDO-NJA MATORI!

UĐITE!

KUC KUC

GLE KO JE TO! LICEMERNI ŠIRITLIJA! TAMAN U PRAVI ČAS... HTEO SAM DA VAM KAŽEM NEKO-LIKO REĆI...

I JA VAMA!

DAKLE, AKO SAM DOBRO SHVATIO, ODSAD SAM OSLOBODEN BILO KAKVOG POŠTOVANJA VOJNE HIJERARHIJE, JE LI TAKO?

UPRAVO TAKO!

SAVRŠENO! SAMO TO SAM HTEO DA ZNAM!

?!?!

ŠTA STE TO NAUM...

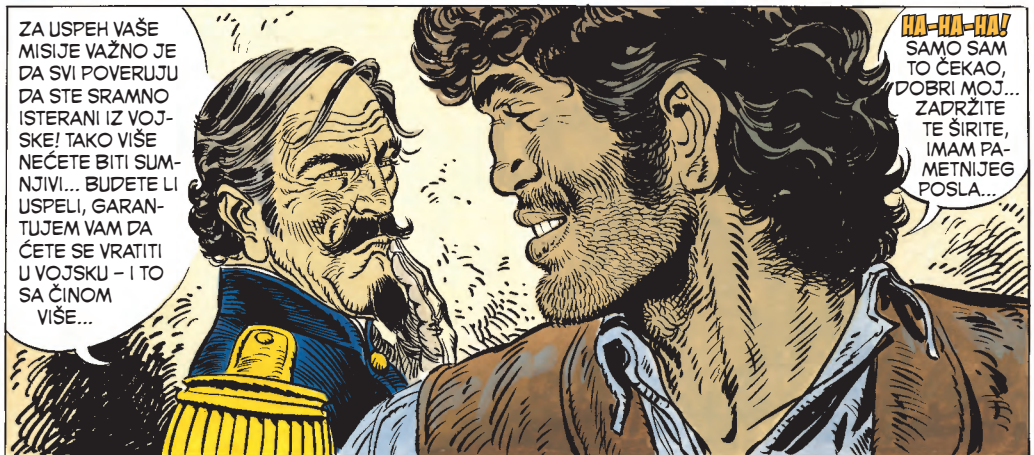
PRVO DA IZRAVNAM TAJ DUG KOJI ME NAJVIŠE PEČE! A ZA ONIH 55 DOLARA ĆETE MALO PRIČEKATI, VOJNIČE!

OKEJ! ISPOLJILI STE SVOJU UMEŠNOST PESNICAMA... A KAKO BI BILO DA SAD MALO POKRENETE I MOZAK... POD PRETPOSTAVKOM DA GA IMATE IZMEĐU UŠIJU... HM?

ZAR NE SHVATATE DA JE VAŠE VOJNO RAŠČINJAVANJE SAMO MASKARADA? MEKSIKANCIMA SU DOSAD SIGURNO SAZNALI DA STE SE DOČEPALI PISMA... I SIGURNO VAS VEĆ ODAVNO PRAVE NJIHOVE UHODE...

VI STVARNO MISLITE DA SAM JA IDIOT? TO BAR NIJE BILO TEŠKO POGODITI...

ZA USPEH VAŠE MISIJE VAŽNO JE DA SVI POVERUJU DA STE SRAMNO ISTERANI IZ VOJSKE! TAKO VIŠE NEĆETE BITI SUMNJNI... BUDETE LI USPELI, GARANTUJEM VAM DA ĆETE SE VRATITI U VOJSKU - I TO SA ČINOM VIŠE...

HA-HA-HA! SAMO SAM TO ČEKAO, DOBRI MOJ... ZADRŽITE TE ŠIRITE, IMAM PAMETNIJEG POSLA...

JAM SAM S VOJSKOM ZAVRŠIO! IDEM ZA KALIFORNIJU! DELUJE MI DA SU TAMO GENERALI RETKA SORTA...

DOBRO! DAJTE DA SE UOZBILJIMO! U VAŠINGTONU SU VEĆ RAZMOTRILI MOGUĆNOST NAGRADE...

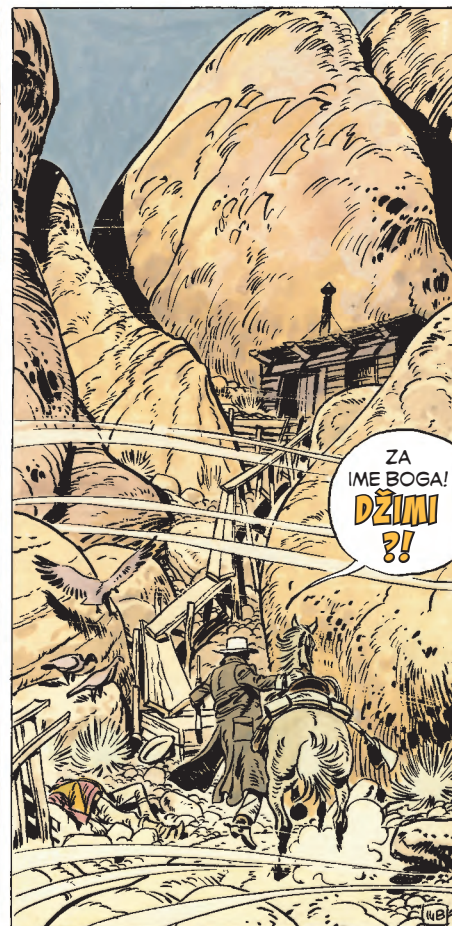
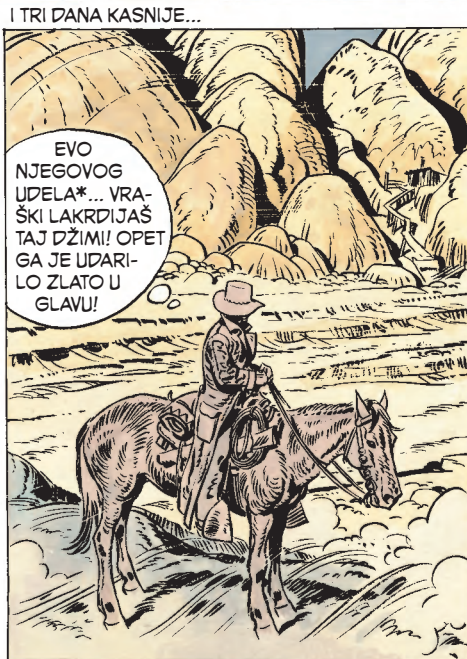
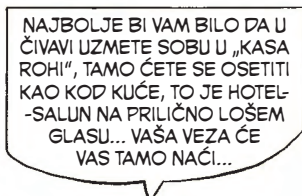

KONAČNO! TO SU VEĆ REČI KOJE IMAJU SMISLA! OZBILJNO SAM POČEO DA OČAJAVAM... JESTE LI REKLI PET POSTO? OKEJ, NE PRISTAJEM NI NA ŠTA MANJE! DOGOVORENO, GENERALE...

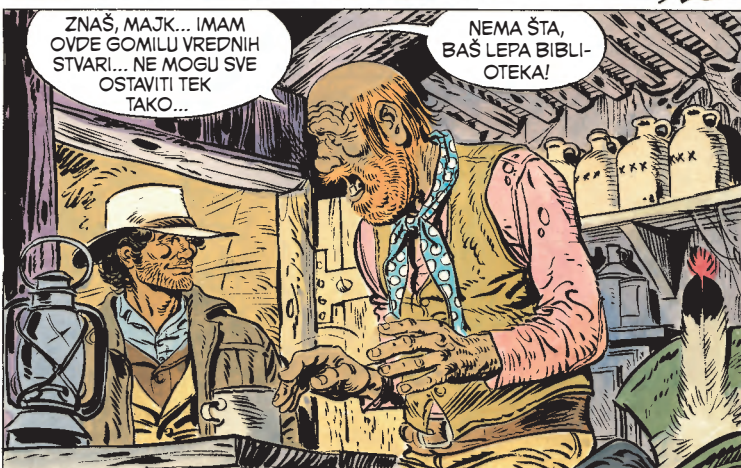
U REDU, IMATE MOJU REĆ! ALI DOZVOLITE MI DA VAM SKRENEM PAŽNJU DA VAŠ CINIČNI TON NIJE DOSTOJAN JEDNOG OFICIRA...

VI STE ZA TO ODGOVORNI, GENERALE! VRATIVŠI ME U CIVILE, NAPRAVILI STE OD MENE DRUGOG ČOVEKA... AH! I PRENESITE SVOM ŠPIJUNU DA MU NE SAVETUJEM DA POKUŠAVA DA ME PREVARI U TRENUTKU SVOĐENJA RAČUNA, BOJIM SE DA SE NEĆE LEPO PROVESTI...

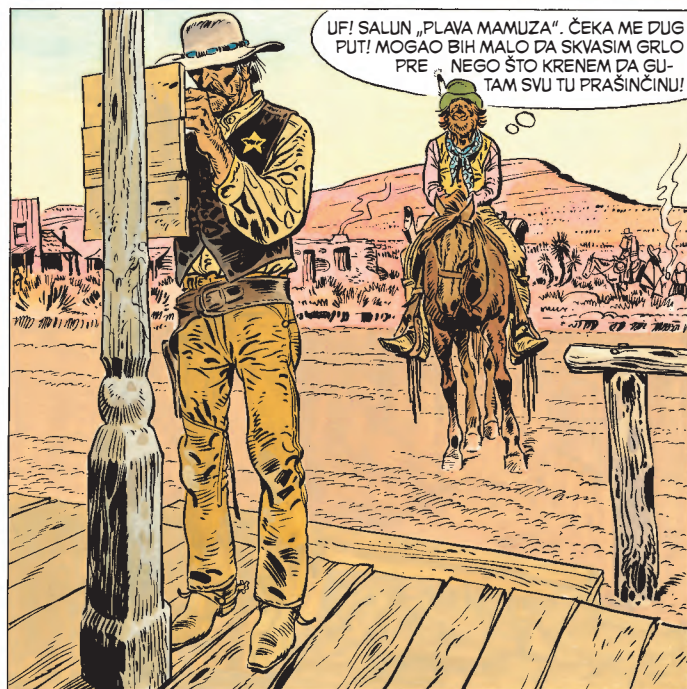

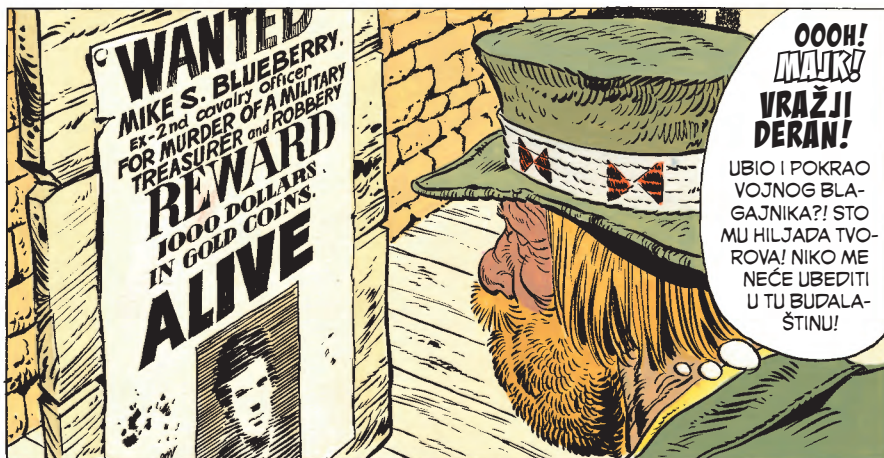

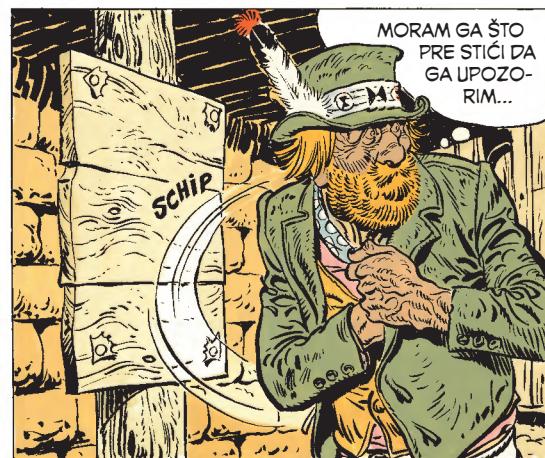

OOOH!
MAJK!
VRAŽJI DERAN!

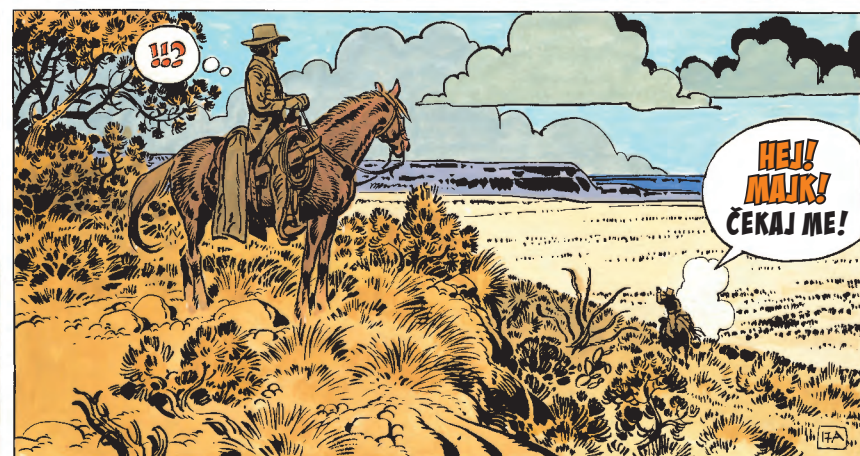
UBIO I POKRAO VOJNOG BLAGAJNIKA?! STO MU HILJADA TROVA! NIKO ME NEĆE UBEDITI U TU BUDALAŠTINU!

MORAM GA ŠTO PRE STIĆI DA GA UPOZORIM...

MADA, ON TO SIGURNO I SAM ZNA... ZAŠTO BI INAČE IZBEGAVAO DA UŽE U GRAD? NEMA ŠTA, MISTERIJE SE SAMO REPAJU!

!!?

HEJ! MAJK!
ČEKAJ ME!

PA, DŽIMI! ŠTA SE DEŠAVA? NEGDE GORI ILI ŠTA?

JOŠ GORE! GLEDAJ! CELA GILA JE IZLEPLJENA OVIM VRAŽJIM PLAKATIMA, A VEROVATNO I SVI GRADOVI U POGRAČIČNOM OKRUŽJU...

VEĆ?! DOĐAVOLA! TAJ STARI POKVARENJAK MAKFERSON STVARNO NIJE GUBIO VREME!

MAJK!
TI... NISI VALJDA?!

VRLO ZANIMLJIVO! ZADRŽAČU OVAJ PLAKAT ZA USPOMENU!

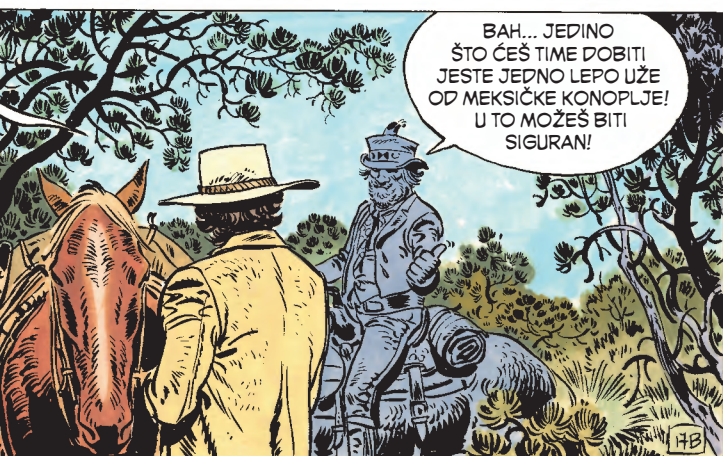
A?! JESI LI POLU-DEO DA SE ŠETAŠ S TIM U DŽEPU? TO JE PRAVI DINAMIT!

NAPROTIV. TO JE ZA MENE **DVOSTRUKO ŽIVOTNO OSIGURANJE!** ČIM PREĐEM GRANICU...

OH! PREKINI DA ME GLEDAŠ TAKO! TO JE SVE SMICALIČA GLAVEŠINA IZ VAŠINGTONA KAKO BI NASAMARILI MEKSIKANCE I SPREČILI IH DA POSUMNJAJU U MOJU PRAVU MISIJU... MOJE TOBOŽNJE IZDAJSTVO SAMO JE VALJAN ALIBI KOJIM TREBA DA OPRAVDAM TAJNI PRELAZ U MEKSIKO...

BAH... JEDINO ŠTO ČEŠ TIME DOBITI JESTE JEDNO LEPO UŽE OD MEKSIČKE KONOPLJE! U TO MOŽEŠ BITI SIGURAN!